

EL SIMBOLISME DELS REIS D'ORIENT

Per als cristians en la festa de Nadal reviu simbòlicament el naixement de Jesús. Però aquesta festa depassa l'àmbit del cristianisme i està farcida de símbols que tenen valor també per a una reflexió sobre el sentit de la vida humana.

Les imatges del Nadal han estat colonitzades sovint pel consum, però si som capaços de veure-les en el seu significat espiritual, potser ens permetran entendre la festa d'una altra manera, força més seriosa. No debades Jesús neix en un temps d'hivern, quan tot és fred i neu i, paradoxalment, al portal de Betlem es troba tot l'escalf que dóna l'esperança, simbolitzada per un Nen. Per al creient, l'atmosfera del Nadal no és la del consum, sinó la de la tendresa.

Els reis d'Orient representen les tres races que coneixien els antics (per això no n'hi ha cap d'asiàtic). Representen tota la humanitat, perquè el missatge de Jesús és per a tothom i no només per als membres d'una cultura o d'un país en concret.

Són savis, astrònoms i astròlegs, coneixedors de la saviesa disponible en el seu temps. És important observar que la seva majestat no es basa en la guerra, ni en els diners, ni en cap força política, sinó en el coneixement. D'aquesta manera en la narració de l'Adoració dels reis es vol representar la supremacia del poder de l'esperit sobre la sola realitat material. Per això el rei Herodes, el poder destructor, és l'antítesi del reis d'Orient.

Que els reis (poderosos) s'inclinin davant la petitesa d'un infant (feble) és una imatge molt potent que dona pistes sobre el valor del coneixement, que ha de servir per al bé, i no per ser una eina al servei del poder ofegador. En l'estrella que guia els reis s'ha volgut veure la necessitat de cercar una guia, una orientació, cap a la Bondat simbolitzada per la innocència d'un infant. El nen nascut en la misèria d'un estable és el poder creador de la vida i d'aquí la seva paradoxal força que prové de l'extrema feblesa.

Els regals que els tres reis ofereixen a l'infant Jesús designen, sota un aspecte purament material, realitats d'ordre espiritual. L'or, l'encens i la mirra tenen un valor simbòlic.

En la tradició esotèrica i mística, l'or és el símbol de la reialesa; evoca la llum solar que dóna vida. Simbolitza també la potència del pensament, que és l'únic que pot portar coneixement. El saber simbòlicament val or, i és capaç de despertar la consciència.

L'encens (del llatí *encendere*, que significa 'cremar') és un perfum resinós que s'usa en les celebracions religioses per donar bona olor al temple. S'usava també als temples pagans per espantar els mals esperits. Evoca el sublim, l'ímmaterial, 'l'olor de santedat', que elimina tot el que és impur, brut, inhumà. És una imatge de la pietat, de la devoció.

La mirra (de l'àrab *murr*, que vol dir 'amarg'), és una resina o un oli essencial que es destil·la d'un arbre exòtic que només es troba a Somàlia i a Anatòlia (Turquia). Al món antic servia de bàlsam per curar les ferides. Era molt cara (sembla que set vegades més que l'or) finalment, pel seu ús com a medicament, és la imatge de la voluntat que ens cura, i del que s'implica per tal de fer avançar la societat humana, per fer-la evolucionar.